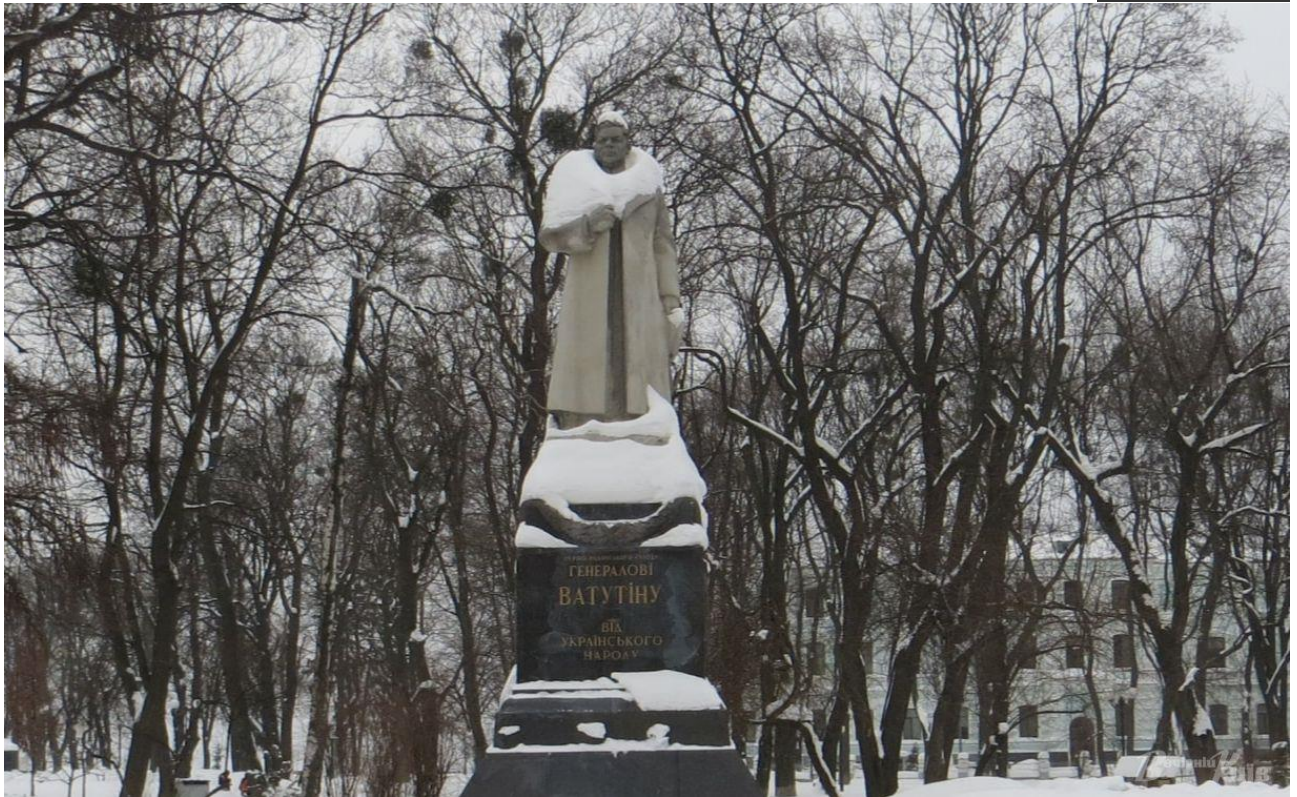

Під пам'ятником Ватутіна у Києві шукатимуть останки двох тіл

30 ГРУДНЯ 2022

МАРІЯ КАТАЄВА

Пам'ятник та могила Миколи Ватутіна розташовані в урядовому кварталі. Фото: Ольга Косова

Вечірній Київ

Опубліковано: Під пам'ятником Ватутіна у Києві шукатимуть останки двох тіл // Вечірній Київ. – 2022. – 30 грудня. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/76477/>

Окрім радянського воєначальника Миколи Ватутіна раніше там був похований син гетьмана Павла Скоропадського.

Експертна рада Міністерства культури та інформаційної політики з питань подолання наслідків русифікації та тоталітаризму рекомендувала вилучити з публічного простору Києва пам'ятники Миколі Щорсу на бульварі Тараса Шевченка та Миколі Ватутіну у Маріїнському парку.

«Це генерал і полководець окупаційної армії, — розповів про Миколу Ватутіна під час круглого столу „Підсумки реалізації державної політики у сфері подолання наслідків русифікації та тоталітаризму у 2022 році“ член експертної ради, історик **Павло Гай-Нижник**. — Є люди, які його захищають та говорять, що він був просто комадуючим, воював лише з німцями і не воював проти України та УПА. Але є дані, що у боротьбі проти УПА брали участь не лише прикордонні та внутрішні війська НКВС, а й радянська армія. Так, в січні 1944 року, коли відбулися бої 1-го Українського фронту, війська НКВС залучили до битви регулярні частини червоної армії, якими командував Ватутін. Він безпосередньо віддавав накази, і його солдати брали участь у війні проти УПА».

Він зазначив, що питання з перенесенням пам'ятника подвійне, адже під ним є поховання.

«Експертна рада рекомендувала також зробити ексгумацію останків Ватутіна. Для цього потрібно створити відповідну комісію з залученням археологів і фахівців, — підкреслив Павло Гай-Нижник. — На місці, де розташований пам'ятник Ватутіну, раніше стояла церква Олександра Невського, де відспівували сина гетьмана Павла Скоропадського — маленького гетьманича Павла. І його там поховали. Комісія по ексгумації має шукати і ці останки. Чи викинули їх комуністи з могили, чи він ще там лежить, невідомо. У документах не вказано, що дитину звідти викинули. Таким чином останки можуть бути або поряд, або на цьому місці. Це додає окремих складнощів».

Історик Павло Гай-Нижник. Фото авторки

За словами Павла Гай-Нижника, експертна рада готова співпрацювати у створенні спеціальної комісії по виробленню процесу ексгумації самого Ватутіна. Є два цвинтарі, які готові прийняти його для перепоховання, зокрема один з військових цвинтарів.

Також необхідно зробити пошуки та ексгумацію другого тіла з відповідним пошануванням. На його думку, це можна розпочати з покращенням погодних умов. А до цього є час для документації та створення робочої групи.

Історик звернув увагу, що

весь Маріїнський парк — це братська могила.

«Там поховані більшовики, захисники Центральної Ради, німецькі офіцери Першої Світової війни. Тому очевидно, попереду ще велика робота», — зазначив Павло Гай-Нижник.

Він розповів, що обговорюється й питання щодо відновлення церкви. Можливо зробити її відтворення разом з ПЦУ та перейменувати, наприклад, на церкву апостола Павла.

Серед інших пропозицій — ініціювати перевезення та перепоховання у цьому місці останків родини Скоропадських. Оскільки один з них, Павло, там відспіваний та похований.

До слова, 15 травня 2023 року в Україні відзначатимуть 150 років з дня народження Павла Скоропадського, це один з головних ювілеїв наступного року.

Також історик висловив пропозицію щодо перейменування Маріїнського парку на Гетьманський.

2022 рік став роком великої дерусифікації Києва, підбиваючи підсумки року зазначив **мер міста Віталій Кличко**. З серпня в столиці перейменовували 237 вулиць, проспектів та бульварів, чиї назви були пов'язані з країною-агресором чи радянським минулим.

Навесні біля колишньої Арки дружби народів, яка тепер має назву Арка свободи українського народу, демонтували радянську бронзову скульптуру двох робітників, встановлену в 1982 році «на честь возз'єднання України з росією».

Марія КАТАЄВА, «Вечірній Київ»